

อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของศาลทรัพย์สินทางปัญญา
และการค้าระหว่างประเทศ

อภิชาติ ผลเจริญพงศ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-529-1

**Criminal Jurisdiction of The Intellectual Property
and International Trade Court**

APICHART PHONJAROENPONG

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

เลขทะเบียน.....	0192792
วันลงทะเบียน.....	2.1.0.พ. 2553
เลขเรียกหนังสือ.....	จท 346.049 ด2510 [2443 02

ISBN 974-671-529-1

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

หัวข้อวิทยานิพนธ์ อำนาจพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของศาลทรัพย์สินทางปัญญา

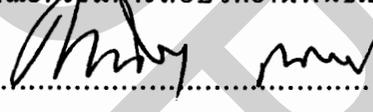
เสนอโดย อภิชาติ ผลเจริญพงศ์

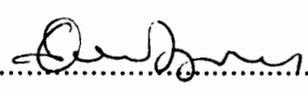
สาขาวิชา นิติศาสตร์

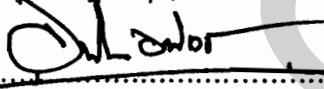
หมวดวิชา กฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

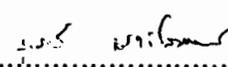
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.อุดม รัฐอมฤต

ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....ประธานกรรมการ
(ศ.ดร.คณิต ณ นคร)

.....กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รศ.ดร.อุดม รัฐอมฤต)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.อุทัย อาทิวะ)

.....กรรมการ
(อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ)

วันที่เดือนพ.ศ. 2549

กิตติกรรมประกาศ

การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่านรองศาสตราจารย์ ดร.อุดม รัฐอมฤต อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าคอยให้คำปรึกษาและชี้แนะนำ ต่างๆอย่างใกล้ชิดและเอาใจใส่ จนทำให้ผู้เขียนสามารถเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นผลสำเร็จ ออกมาได้

ขอขอบพระคุณอย่างสูงต่อท่าน ศาสตราจารย์ ดร. คณิต ฌ นคร อาจารย์ ดร.อุทัย อาทิวะ อาจารย์ ดร.สุรสิทธิ์ แสงวิโรจน์พัฒน์ ที่ได้สละเวลาอันมีค่ารับเป็นประธานกรรมการ และกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ โดยได้กรุณาให้ข้อคิดและคำแนะนำต่างๆจนทำให้ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณต่อ ท่าน อาจารย์ ดร. วรเจตน์ ภาศิริรัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ ลิขสิทธิ์วัฒนกุล คุณฉัตรชัย ตังคณานุกุลชัย ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ สนับสนุน และ ส่งเสริมในด้านความคิด ข้อมูลต่างๆเพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบพระคุณต่อคุณนันทวัน จิระณะ และ เจ้าหน้าที่ของบัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน คุณพรทิพย์ บัว เล็ก และเพื่อนๆของผู้เขียน รวมทั้งอีกหลายท่านที่ไม่ได้ระบุนาม ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการ จัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลงได้ หากผู้เขียนไม่ได้รับกำลังใจสนับสนุนจนเกิด ความมานะพากเพียรจาก บิดามารดา พี่ๆทุกคนในครอบครัว ที่คอยให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ จนผู้เขียนสามารถเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้จนสำเร็จตามความมุ่งหมาย

ส่วนดีและคุณค่าของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ หากมี ผู้เขียนขอมอบบูชาแด่บุพการี ครูบา อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อบกพร่อง ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

อภิชาติ ผลเจริญพงศ์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 สมมติฐานของการศึกษา	4
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	4
1.5 วิธีการศึกษา.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2. การจัดระบบศาลและหลักการดำเนินคดี	6
2.1 การจัดระบบศาลในกระบวนการยุติธรรม	6
2.1.1 แนวความคิดเกี่ยวกับระบบและอำนาจของศาล	6
2.1.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับระบบศาล.....	6
2.1.1.2 แนวความคิดเกี่ยวกับอำนาจศาล	8
2.1.2 การจัดรูปแบบของศาลในต่างประเทศ	9
2.1.2.1 การจัดรูปแบบของศาลชั้นต้น.....	9
2.1.2.2 การจัดรูปแบบของศาลสูง.....	10
2.1.2.3 ระบบศาลสองชั้น	11
2.1.2.4 ระบบศาลสามชั้น	12
2.1.3 การจัดรูปแบบของศาลในประเทศไทย	14
2.1.3.1 ประเภทของศาลตามรัฐธรรมนูญ.....	14
2.1.3.2 ประวัติความเป็นมาของศาลยุติธรรม.....	15
2.1.3.3 การจัดลำดับชั้นของศาลยุติธรรม.....	17
2.2 หลักการดำเนินคดีในศาลยุติธรรม	18
2.2.1 ระบบการดำเนินคดีอาญาในศาลยุติธรรม	18
2.2.1.1 การดำเนินคดีอาญาในระบบไต่สวน	18

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.2.1.2 การดำเนินคดีอาญาในระบบกล่าวหา	19
2.2.2 หลักการดำเนินคดีอาญา	21
2.2.2.1 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยผู้เสียหาย	22
2.2.2.2 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยประชาชน.....	23
2.2.2.3 หลักการดำเนินคดีอาญาโดยรัฐ.....	23
2.2.3 หลักการดำเนินคดีแพ่ง.....	25
2.2.4 ข้อแตกต่างของหลักในการดำเนินคดีอาญาและคดีแพ่ง.....	27
2.2.4.1 หลักการดำเนินคดี	29
2.2.4.2 ภาระการพิสูจน์และหน้าที่นำสืบ	30
2.2.4.3 สถานะของคู่ความ	32
2.2.4.4 คำรับของคู่ความ	32
2.2.5 หลักความเสมอภาค	34
3. ลักษณะพิเศษของศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ.....	36
3.1 ความเป็นมาในการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญา.....	36
3.2 รูปแบบการพิจารณาคดีของศาลทรัพย์สินทางปัญญา.....	38
3.3 อำนาจในการพิจารณาคดีของศาลทรัพย์สินทางปัญญา.....	39
3.4 องค์คณะผู้พิพากษาในศาลทรัพย์สินทางปัญญา.....	40
3.4.1 ผู้พิพากษาศาลทรัพย์สินทางปัญญาซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการ ตามกฎหมายว่าด้วย ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ.....	40
3.4.2 ผู้พิพากษาสมทบ.....	41
3.4.3 อำนาจขององค์คณะในการพิจารณา.....	42
3.4.4 การทบทวนคำพิพากษา	43
3.5 ลักษณะพิเศษของการดำเนินคดีในศาลทรัพย์สินทางปัญญา	45
3.6 การดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญาในต่างประเทศ.....	54
3.6.1 การดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	54
3.6.2 การดำเนินคดีทรัพย์สินทางปัญญาในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	56

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. วิเคราะห์อำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ...	58
4.1 ความเหมาะสมในการกำหนดให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯมีอำนาจ พิจารณาพิพากษาคดีอาญา	58
4.2 พิจารณาเรื่องความชอบด้วยรัฐธรรมนูญในเรื่อง การจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ	61
4.3 พิจารณาเรื่องข้อกำหนดองค์คณะในการพิจารณาคดีอาญาที่ไม่แน่นอน.....	65
4.4 พิจารณาเรื่องผู้พิพากษาสมทบ.....	67
4.5 พิจารณาเรื่องการอุทธรณ์คดีอาญาต่อศาลฎีกา.....	69
4.6 พิจารณาเรื่องการพิจารณาคดีอาญาในศาลจังหวัด.....	70
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	73
5.1 บทสรุป.....	73
5.2 ข้อเสนอแนะ	77
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	88
ภาคผนวก ก. พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ พ.ศ. 2539.....	89
ภาคผนวก ข. ข้อกำหนดคดีทรัพย์สินทางปัญญาฯ พ.ศ. 2540.....	101
ภาคผนวก ค. รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาแนวทาง ในการจัดตั้งศาลทรัพย์สินทางปัญญาฯ ครั้งที่ 1-2	117
ประวัติผู้เขียน	152